

Numărul și remunerarea salariaților

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică pieței muncii și demografiei

1.2. Persoana de contact

Elena Vâtcărău, șef direcție

tel.: 40 30 99

e-mail: elena.vatcarau@statistica.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

11.02.2010

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

11.02.2010

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Datele statistice privind numărul și remunerarea salariaților sunt obținute în baza rezultatelor cercetărilor statistice asupra întreprinderilor. Sistemul de rapoarte statistice în întreprinderi, acoperitor pentru toate ramurile și sectoare de activitate, permite abordarea într-o concepție completă a problematicii de bază a statisticii salariilor și statisticilor conexe. El cuprinde rapoarte curente (lunare și trimestriale), pentru a răspunde necesităților de informare pe termen scurt și rapoarte anuale, care furnizează informații mai detaliate cu tematică diversă din domeniu, necesare pentru evaluarea incidenței politicilor de ocupare și de combatere a șomajului.

Rapoartele statistice în întreprinderi sunt exhaustive și au ca populație țintă doar persoanele ocupate din întreprinderi/salariații (vedeți p.3.4.2).

Domeniul „Numărul și remunerarea salariaților” cuprinde așa caracteristici ale pieței muncii cum ar fi efectivul de salariați, numărul mediu de salariați, salariul nominal mediu brut lunar/câștigul salarial etc.

Conceptele și definițiile utilizate sunt în corespundere cu recomandările internaționale în vigoare în domeniul remunerării muncii, adoptate de Biroul internațional al Muncii (BIM).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Salariat este considerată persoana care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu în bani sau în natură, sub formă de comision etc., în baza unui contract individual de muncă (în scris sau oral) cu întreprinderea sau unitatea locală (filiala, reprezentanța), indiferent de forma ei de proprietate, tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și de durata contractului (perioada determinată sau nedeterminată).

Efectivul salariaților la sfârșitul anului reprezintă numărul de persoane angajate cu contract individual de muncă existente în unitate în ultima zi a anului, care au lucrat sau care nu și-au putut îndeplini obligațiile de muncă aflându-se în concedii medicale, concedii de maternitate, pentru îngrijirea copilului pînă la 3 ani, pentru îngrijirea copilului bolnav, în concedii de odihnă, în concedii fără plată, beneficiind de timp liber prevăzut de lege sau stabilit prin contractul colectiv de munca sau învoiați, în grevă etc. Nu

sunt cuprinși salariații detașați la lucru în străinătate și cei care cumulează mai multe funcții și nu au funcția de baza la unitatea raportoare.

Nu se includ în categoria de salariați întreprinzătorii individuali care prestează servicii unității în baza unor contracte de drept civil.

Numărul mediu de salariați reprezintă numărul de salariați angajați cu contracte individuale de muncă, plătiți de întreprindere pentru o durată medie normală a timpului de lucru, pe perioada de referință.

Se determina ca medie aritmetică simplă calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din perioada de referință, inclusiv din zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare, la numărul total al zilelor calendaristice. Salariații angajați cu program parțial sunt incluși proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul individual de muncă.

În efectivul zilnic de salariați sunt cuprinse persoanele cu contract de muncă pe perioada determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul).

Numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului include numai persoanele care au fost plătite pentru perioada de referință respectivă. Pentru calcularea acestui indicator, din efectivul zilnic de salariați se exclud salariații cu contracte de muncă suspendate, la fel și salariații aflați în concedii fără plată, în concedii medicale, grevă, șomaj tehnic etc., adică se exclud salariații, cărora, din diferite motive nu le-au fost calculate salarii.

Fondul de remunerare a muncii include plățile brute, respectiv drepturile în bani și în natură, convenite salariaților pentru munca efectiv prestată sau timpul lucrat (inclusiv suplimentar), la fel și sumele plătite pentru timpul nelucrat (indemnizațiile pentru concediile de odihnă și de studii, zilele de sărbătoare și alte zile libere etc.), premiile, adaosurile, primele de vacanță și alte sume plătite din fondul de salarii conform actelor normative sau/și contractelor colective de muncă, sumele plătite din profitul net și alte fonduri.

Datele privind salariile caracterizează remunerațiile brute, adică sumele totale calculate până la careva rețineri, efectuate de patron: impozitele și contribuțiile în fondurile de asistență socială și medicală, sistemele de pensionare, fondurile de asigurare a vieții, cotizații sindicale și conform altor obligațiuni ale salariaților.

Plățile în valută străină se recalculează în valută națională la cursul de schimb oficial la momentul achitării salariului.

Salariul nominal mediu brut lunar reprezintă raportul dintre sumele brute calculate salariaților de către agenții economici și sociali (fondul de remunerare) în perioada de referință, indiferent pentru ce perioadă se cuvin, și numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului.

Salariul nominal mediu net lunar reprezintă raportul dintre sumele brute calculate salariaților de către agenții economici și sociali în perioada de referință (fondul de remunerare), indiferent pentru ce perioadă se cuvin exceptând: impozitul pe venitul persoanelor fizice/salariaților și contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii; primele individuale de asigurare obligatorie de asistență medicală (conform cotelor în vigoare) și numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului.

Cheltuieli pentru forța de muncă reprezintă totalitatea cheltuielilor suportate de unitate pentru angajarea și utilizarea forței de muncă și anume:

1. Sumele brute plătite direct salariaților (cheltuieli directe) din: remunerarea pentru munca efectiv prestată sau timpul lucrat; plățile pentru timpul nelucrat; premii și cadouri în bani; plăți în natură (costul produselor alimentare, băuturilor și altor mărfuri și servicii acordate drept remunerare a muncii).
2. Alte cheltuieli ale unității cu forța de muncă (cheltuieli indirecte): cheltuielile aferente achitării de către unitate a spațiului locativ; contribuția angajatorului pentru asigurările sociale și de asistență medicală; cu formarea profesională a salariaților; servicii sociale (creșe și grădinițe, servicii culturale, educative și recreative); taxe și impozite în raport cu forța de muncă; alte cheltuieli pentru forța de muncă.

Costul mediu lunar al forței de muncă pe un salariat reprezintă raportul dintre cheltuielile pentru forța

de muncă, suportate de către agenții economici și sociali în perioada de referință și numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului.

Sector bugetar - totalitatea unităților finanțate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale și din mijloace speciale, indiferent de subordonarea ramurală.

Sector real - totalitatea unităților cu autonomie financiară, inclusiv a celor care beneficiază de dotații bugetare, indiferent de subordonarea ramurală, tipul de proprietate și forma de organizare juridică.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele privind efectivul și numărul mediu de salariați sunt prezentate în persoane.

Datele privind fondul de remunerare a muncii și cheltuielile pentru forța de muncă sunt prezentate în mii lei.

Datele privind salariul nominal mediu brut lunar și costul mediu lunar al forței de muncă sunt prezentate în lei.

3.2.3. Formula de calcul

Numărul mediu de salariați (persoane):

$$NMS = \sum Ezs / n$$

NMS - numărul mediu de salariați;

Ezs - efectivul zilnic de salariați;

n - numărul total al zilelor calendaristice.

Salariul nominal mediu brut lunar (lei):

$$SM_{bl} = FRM / (NMS_{bs} * 12)$$

SM_{bl} - Salariul nominal mediu brut lunar;

FRM - Fondul anual de remunerare a muncii;

NMS_{bs} - Numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului.

Salariul nominal mediu net lunar (lei):

$$SM_{nl} = (FRM - C) / (NMS_{bs} * 12)$$

SM_{nl} - Salariul nominal mediu net lunar;

FRM - Fondul anual de remunerare a muncii;

$$C = I + C_s + C_m$$

I - Suma impozitului pe venit aferent sumelor brute plătite salariaților conform cotelor de impozitare în vigoare (impozitul pe venitul persoanelor fizice);

C_s - Contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii;

C_m - Primele individuale de asigurare obligatorie de asistență medicală;

NMS_{bs} - Numărul Mediu de Salariați luat ca bază la calcularea salariului.

Costul mediu lunar al forței de muncă pe un salariat (lei):

$$CFM_{ml} = CFM / (NMS_{bs} * 12)$$

CFM_{ml} - Costul mediu lunar al forței de muncă;

CFM - Cheltuieli pentru forța de muncă, total pe an;

NMS_{bs} - Numărul mediu de salariați luat ca bază la calcularea salariului.

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică: Rezultatele cercetării sunt clasificate corespunzător Clasificării Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1, aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 694-ST din 09.02.2000, inclusiv modificarea nr.1 aprobată prin Hotărârea nr.1444-ST din 04.01. 2004. Pus în aplicare de la 01.02.2004. Ediția 2005.

Forme de proprietate: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Datele sunt grupate conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

Forme organizatorico-juridice: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor organizatorico-juridice din Republica Moldova (CFOJ), aprobat prin Hotărârea Moldova-Standard nr. 1607-ST din 09.11.2004. Pus în aplicare din 01.01.2005. Ediția 2004.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice privind numărul și remunerarea salariaților în întreprinderi/unități economice și sociale cuprind toate activitățile economice.

3.4.2. Populația statistică

Pentru f. nr. 1-m, anual, 1-c, trimestrial și 1-m, lunar: Unitățile economice și sociale din sectorul real al economiei (cu dreptul de persoană juridică și fizică), care utilizează munca salariată, indiferent de forma de proprietate și forma organizatorico-juridică, cu un număr de salariați de 20 și mai multe persoane, la fel și toate instituțiile bugetare, indiferent de numărul de salariați.

Nu intră în sfera de cercetare agenții economici cu un număr de pînă la 20 salariați și întreprinderile individuale (persoane fizice) care nu utilizează în mod permanent munca salariată/angajată.

Pentru f. nr. 1-ÎM: anual, unitățile economice cu un număr de pînă la 20 salariați; trimestrul I, II și III - unitățile economice cu un număr de 4 -19 salariați (care în perioada de raportare (3, 6, și 9 luni) au avut în medie 4-19 persoane.

3.4.3. Geografică

Informația este prezentată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stîngă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

Seriile de timp sunt disponibile începînd cu anul 2004.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele rezultate din cercetare sunt dezagregate după:

- Raioane și municipii (35), regiuni de dezvoltare (m. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia);
- Activități economice la nivel de secțiuni/diviziuni CAEM;
- Forme de proprietate: proprietatea publică, proprietatea privată, proprietatea mixtă (publică și privată) fără participare străină, proprietatea străină, proprietatea întreprinderilor mixte;
- Forme organizatorico-juridice (doar unii indicatori);
- Categoriile de salariați (total inclusiv muncitori);
- Sectoare ale economiei (real, bugetar);
- Componente de cheltuieli (pentru *Fondul de salarii și Costul forței de muncă*).

Restricții: În cazul dacă datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

3.6. Periodicitatea diseminării

Anual
Trimestrial
Lunar

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Datele anuale (f. nr. 1,m anual) - 2,5 luni după anul de raportare (f. nr. 1-m, anual).

Trimestriale (f. nr. 1-ÎM, trimestrial) - 2,5 luni după trimestrul de raportare.

Lunare/trimestriale (f. nr. 1-m, lunar și nr. 1-c, trimestrial) - 1 lună după luna/trimestrul de raportare.

3.8. Revizuirea

Datele lunare sunt finale la prima diseminare.

Datele anuale sunt preliminare la prima diseminare (concomitent cu datele pentru luna decembrie a anului respectiv - în luna ianuarie după anul de raportare) și finale – la prezentarea datelor conform raportului anual – în luna martie după anul de raportare.

3.9. Perioada de referință

Luna, trimestrul, perioada cumulativă de la începutul anului calendaristic

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Cercetările statistice asupra întreprinderilor:

Numărul și remunerarea salariaților - raport statistic, f. nr. 1-m, anual;

Numărul și remunerarea salariaților - raport statistic, f. nr. 1-m, lunar;

Mobilitatea salariaților și locurile de muncă - raport statistic, f. nr. 1-c, trimestrial;

Efectivul de salariați și locurile de muncă la agenții economici cu un număr de pînă la 20 salariați - raportul statistic, f. nr. 1-ÎM, trimestrial.

4.1.2. Surse administrative

Nu sunt utilizate.

4.1.3. Estimări

Nu se aplică.

4.2. Caracteristica cercetării statistice

4.2.1. Obiectiv și scurt istoric

Raportul lunar:

Obiectivul principal: evaluarea tendințelor pe termen scurt ale câștigurilor salariale medii lunare (salariului brut) și ale numărului de salariați pe total economie și activități economice.

Raportul anual:

Obiectivul principal: Urmărirea evoluției efectivului de salariați, a numărului mediu de salariați, a fondului de salarii, a câștigurilor salariale medii, a nivelului și structurii fondului de salarii și a nivelului și structurii costului forței de muncă.

Raportul statistic lunar privind numărul și remunerarea salariaților a fost implementat în practica statistică începând cu ianuarie 1992. Totodată, anul de start al seriei de date este anul 2004, an începând cu care s-a utilizat CAEM (rev.1).

Pentru perioada 1992-2003 nu există posibilitatea reconstruirii datelor în structura CAEM (rev.1) deoarece: în anii 1992-1995 s-a utilizat Clasificatorul ramurilor din economia națională (ex URSS), iar în anii 1996-2003 s-a utilizat Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei, armonizat cu clasificatorul respectiv al ONU, ISIC (rev.3).

4.2.2. Unitatea statistică

Unitatea de observare este întreprinderea / unitatea locală, care utilizează munca salariată, indiferent de activitatea economică, forma de proprietate și forma juridică.

4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare

Numărul unităților cuprinse în cercetarea:

– Numărul și remunerarea salariaților în anul 2008 (f. nr. 1-m, anual) - 5955 unități.

<ul style="list-style-type: none"> – Numărul și remunerarea salariaților în luna septembrie 2009 (f. nr. 1-m, lunar) - 5836 unități. – Mobilitatea salariaților și locurile de muncă în ianuarie-septembrie 2009 (f. nr. 1-c, trimestrial) - 5836 unități. – Efectivul de salariați și locurile de muncă la agenții economici cu un număr de pînă la 20 salariați în ianuarie-septembrie 2009 (f. nr. 1-ÎM, trimestrial) – 13758 unități
4.2.4. Periodicitatea cercetării
Lunară
Trimestrială
4.2.5. Colectarea datelor
<p><u>Tipul de cercetare:</u> exhaustiv.</p> <p><u>Perioada de referință:</u> luna, perioada cumulativă de la începutul anului calendaristic.</p> <p><u>Perioada de înregistrare:</u> datele anuale se colectează de la unitățile raportoare pînă la data de 27 ianuarie. Datele trimestriale (1- ÎM, trimestrial) - pînă la data de 25 a lunii următoare perioadei de raportoare. Datele lunare (1-m) și trimestriale (1-c) - pînă la data de 10 a lunii următoare perioadei de raportare.</p> <p><u>Metoda de înregistrare:</u> la înregistrarea informațiilor în raportul statistic se utilizează <u>metoda autoînregistrării</u>. Persoana responsabilă din cadrul unității raportoare completează raportul statistic conform precizărilor metodologice ce însoțesc formularul raportului statistic.</p>
4.3. Procesarea și compilarea datelor
4.3.1. Validarea datelor
Datele sînt verificate și analizate privind calitatea acestora, în special coerența internă, temporală și cu alte date.
4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor
Nu se aplică
4.3.3. Ajustările
Nu se efectuează ajustări.
4.3.4. Asigurarea calității
<p>Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială.</p> <p>În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.</p> <p>În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.</p> <p>Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.</p> <p>Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.</p> <p>Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente.</p> <p>Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu specialiștii din organele teritoriale de statistică pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a rapoartelor statistice, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.</p>

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Nu este aplicabil

4.4.2. Erori de eşantionare

Nu este aplicabil

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Statistica salariilor și a costului forței de muncă este în conformitate cu:

- Rezoluția privind statisticile costului muncii, adoptate de cea de-a 11 Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii și
- Rezoluția privind sistemul integrat al statisticilor salariilor, adoptate de cea de-a 12 Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii.

5.2. Comparabilitatea în timp

Comparabilitatea în timp este asigurată.

5.3. Coerența cu alte statistici

Coerența cu datele din Ancheta forței de muncă în gospodării:

Numărul de salariați

Diferențe în concepte: Ancheta forței de muncă are ca populație țintă toate persoanele salariate ocupate, indiferent de tipul unității de producție. Principala cauză a diferenței dintre cifrele furnizate de două surse de date este proporția sectorului informal și a ocupării informale în Republica Moldova.

Diferențe de măsurare: Ancheta forței de muncă este o cercetare care se desfășoară în gospodăriile populației. Informațiile colectate se referă (ca perioadă de referință) la săptămâna, de luni pînă duminică inclusiv, dinaintea interviului.

Coerența cu datele din Sistemul Conturilor Naționale (SCN):

Remunerarea salariaților

Diferențe în concepte: Remunerarea salariaților în SCN include contribuțiile sociale ale angajatorilor (obligatorii, voluntare, imputate etc.).

Diferențe de măsurare: Conturile Naționale utilizează un șir de surse de date, cum ar fi: Executarea bugetului de stat, Ancheta structurală în întreprinderi, Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice, Ancheta forței de muncă, Balanța de Plăți, Declarațiile pe venituri ale persoanelor fizice etc.

Coerența cu datele Anchetei Structurale Anuale în Întreprinderi (ASA)

Numărul de salariați

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la ASA este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: ASA se realizează prin sondaj și cuprinde întreprinderile care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova. ASA nu se referă la sectorul bugetar (administrație publică, învățămînt, sănătate etc.) și la organizațiile obștești.

Remunerarea muncii

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la ASA este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: ASA se realizează prin sondaj și cuprinde întreprinderile care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova. ASA nu se referă la sectorul bugetar (administrație publică, învățămînt, sănătate etc.) și la organizațiile obștești.

Coerența cu datele cercetării statistice în întreprinderi „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, raport statistic nr. 5-C (CCÎ).

Numărul de salariați

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la CCÎ este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: CCÎ cuprinde toate întreprinderile care desfășoară o activitate economică cu excepția băncilor comerciale, companiilor de asigurări și întreprinderilor agricole cu un număr mediu anual al salariaților de 3 și mai multe persoane. CCÎ nu se referă la sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate etc.).

Remunerarea muncii

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la CCÎ este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: CCÎ cuprinde toate întreprinderile care desfășoară o activitate economică cu excepția băncilor comerciale, companiilor de asigurări și întreprinderilor agricole cu un număr mediu anual al salariaților de 3 și mai multe persoane.. CCÎ nu se referă la sectorul bugetar (administrație publică, învățământ, sănătate etc.).

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor imparțialității, deontologiei statistice, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței, coordonării la nivel național, colaborării la nivel internațional,

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1049 din 06.10.05 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică BNS:

- elaborează de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale și aprobă metodologiile cercetărilor statistice și de calcul al indicatorilor statistici, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținând cont de specificul condițiilor social-economice ale Republicii Moldova;
- organizează, în conformitate cu programul de lucrări statistice, aprobat anual de către Guvern, cercetări statistice privind situația și dezvoltarea economică, socială, demografică a țării, executând lucrările de colectare, prelucrare, centralizare, stocare și diseminare a datelor statistice;

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.9(2) al Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Organele statisticii oficiale sînt obligate să protejeze datele individuale obținute.

În cap. V al legii nominalizate este stipulat, ca informația colectată, procesată și stocată pentru producerea informației statistice este confidențială în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a persoanelor fizice sau juridice și divulgă date individuale. Nu este considerată confidențială:

- a) informația care poate fi obținută din surse public accesibile conform legislației;
- b) informația individuală despre adresă, telefon, denumire, gen de activitate, număr de personal ale persoanelor juridice și persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător;
- c) informația ce se referă la întreprinderile de stat, prezentată la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale de resort;

d) informația ce se referă la autoritățile administrației publice centrale și locale, la unitățile medico-sanitare publice, la alte instituții publice, centralizată la nivel de unitate.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 24, au acces la informația confidențială persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care informația confidențială este necesară producerii acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la informația confidențială care nu permite identificarea directă poate fi acordat prin decizia directorului general al organului de statistică pentru proiecte de cercetări științifice, strategii și programe de importanță națională, în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și de imixtiune în viața particulară a persoanei.

Art. 25 al Legii stipulează că „Informația statistică nu va fi diseminată utilizatorilor în cazul în care conține informație confidențială. În acest caz, informația centralizată trebuie să conțină date despre cel puțin 3 unități, iar ponderea unei unități să fie de cel mult 85% din totalul informației centralizate”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția informației statistice confidențiale și neadmiterea divulgării ei.

În conformitate cu Legea nominalizată, personalul organelor statisticii oficiale, recenzorii, interviuatorii și alte persoane care, conform atribuțiilor de serviciu, au acces direct la date individuale sînt obligați să păstreze confidențialitatea lor, să nu o divulge sub nici o formă, inclusiv după ieșirea din funcția respectivă, fapt consemnat în angajamentul semnat de fiecare colaborator al BNS.

Pînă la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Trimestrial este elaborat Graficul informațiilor operative și a notelor informative elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor operative și a notelor informative este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 412 din 09.12.2004, art. 9 „Organele statisticii oficiale sînt obligate:

- a) să disemineze informația statistică utilizatorilor în volumul, modul și în termenele stabilite în programul de lucrări statistice;
- b) să asigure tuturor utilizatorilor accesul la informația statistică neconfidențială în condiții de egalitate privind volumul și termenele de diseminare.”

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina sa oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sunt publicate pe pagina oficială a BNS: <http://www.statistica.md>

la rubrica Comunicate de presă, conform Calendarului de emitere a comunicatelor de presă.
8.2.2. Publicații
Pe suport de hârtie: <ul style="list-style-type: none"> - Culegerea „Piața Forței de Muncă în Republica Moldova” – publicație anuală ce conține informații de ordin general privind evoluția în timp a principalilor indicatori privind piața muncii: ocuparea, șomajul, remunerarea muncii etc.; - alte publicații statistice: Anuarul statistic; Breviarul statistic; Femei și Bărbați în Republica Moldova, Situația social-economică a Republicii Moldova; note informative trimestriale și anuale; etc. <p>Acces la publicații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Publicații (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&) - pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400) - sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Publicații (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219)
8.2.3. Baze de date/serii de timp
- pagina oficială a BNS: http://www.statistica.md la rubricile: Comunicate de presă, Date statistice, Publicații;
- Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS): http://www.statistica.md/SDDS/NSDP/
8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale
8.2.5. Solicitări de date suplimentare
BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială.

9. Referințe (link-uri) utile	
9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia	
Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Metodologie (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&).	
9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare	
Rapoartele de evaluare a BNS sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739).	
9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor	
Sondajele de opinie ale utilizatorilor sînt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740).	
9.4. Alte referințe utile	
Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	http://www.statistica.md/SDDS/?lang=ro
Baza de date EUROSTAT	http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/

Baza de date a Departamentului de Statistică al
Biroului Internațional al Muncii

<http://laborsta.ilo.org/>